

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องโทษในเรือนจำกลางจังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามหัวข้อดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้คุมขัง และนักโทษชาย ในเรือนจำกลาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ผู้คุมขัง	20 คน
2. นักโทษชาย แบ่งเป็น	
2.1 นักโทษเด็ดขาด	1,788 คน
2.2 นักโทษอยู่ระหว่างอุทธรณ์ฎีกา	529 คน
2.3 นักโทษชั้นพิจารณาของศาล	963 คน
2.4 นักโทษชั้นสอบสวน	646 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาโดยการคัดเลือกตัวอย่างตามส่วน¹³(Quota Sampling) โดยมีตัวอย่างขนาดดังนี้

	แบบสอบถาม	แบบสัมภาษณ์
1. เจ้าหน้าที่ผู้คุม	10	10 คน
2. นักโทษชาย		20 คน
2.1 นักโทษเด็ดขาด	50	คน
นักโทษอุทธรณ์	30	คน
นักโทษชั้นพิจารณาของศาล	40	คน
นักโทษชั้นสอบสวน	40	คน
รวม		200 คน

¹³ สุรพงษ์ โสชนะเสถียร. หลักและทฤษฎีวิจัยทางสังคมศาสตร์, 2545, หน้า 240 – 241.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเครื่องมือตามกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้คุมขังและนักโทษ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ 2 ฉบับ ดังนี้คือ

แบบสอบถามฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับพัสดีและเจ้าพนักงานควบคุมเรือนจำ มีประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของเจ้าพนักงานควบคุมเรือนจำและพัสดี เกี่ยวกับระยะเวลาในการทำงาน ตำแหน่งและหน้าที่ความรับผิดชอบ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลภายในเรือนจำ มาตรการต่างๆ ที่บังคับใช้อยู่ในเรือนจำ

ตอนที่ 3 ความเพียงพอของเจ้าหน้าที่พนักงานและความพึงพอใจในการทำงาน

แบบสำรวจสิทธิของผู้ต้องโทษ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อนักโทษและสิทธิของนักโทษ

หมวดที่ 3 ความผิดวินัยของนักโทษ

หมวดที่ 4 การยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ ถวายฎีกา และอภัยโทษ

หมวดที่ 5 การใช้อาวุธและอาวุธปืน

หมวดที่ 6 การตรวจเรือนจำ

แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เป็นสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)¹⁴ โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของเจ้าพนักงานควบคุมเรือนจำ สภาพความเป็นอยู่ภายในเรือนจำและความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานว่ามีจำนวนเพียงพอหรือไม่ และมีการปฏิบัติอย่างไรต่อผู้ต้องโทษ

2. แบบสัมภาษณ์เจ้าพนักงานพัสดีหรือผู้คุม

¹⁴ อำนวยวิทย์ ชูวงษ์, ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์, 2525, หน้า 234 – 235.

แบบสอบถามฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้ต้องโทษ มีประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของผู้ต้องโทษ ในเรือนจำกลางเชียงใหม่รวมถึง การสำรวจสิทธิของผู้ต้องโทษตลอดจนความคิดเห็นในการปฏิบัติต่อนักโทษ และสิทธิของนักโทษ ความผิดวินัยของนักโทษ การยื่นเรื่องรางวัลทุกข์ ฎวายุฎีกา และอภัยโทษ การใช้อาวุธและอาวุธปืนของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและการตรวจเรือนจำ

แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ต้องโทษ มีประเด็นที่จะสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

เจ้าพนักงานพัสดุหรือผู้คุม เคยให้ผู้ต้องโทษทำงานที่เป็นผลประโยชน์ส่วนตัวหรือไม่ รวมถึงการให้ความช่วยเหลือผู้ต้องโทษในขณะที่เจ็บป่วย การแจกจ่ายเครื่องนุ่งห่มและเครื่องหลับนอนเพียงพอหรือไม่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพและรูปแบบเครื่องใช้คุณภาพและรสชาติของอาหารที่ใช้เลี้ยงผู้ต้องโทษ การได้รับการเลื่อนชั้น หรือลดชั้น สิทธิพิเศษ หรือประโยชน์อื่นในเรือนจำ การลงโทษผู้ต้องขังความคิดเห็นในโทษแต่ละประเภท การลงโทษทางวินัยของผู้ต้องโทษ การยื่นเรื่องรางวัลทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ สภาพปัญหาในเรือนจำที่ผู้ต้องโทษได้รับระหว่างอยู่ในเรือนจำการประสบปัญหาความไม่ได้รับความเป็นธรรมที่เกี่ยวกับความเป็นมนุษย์ของผู้ต้องโทษ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม แบ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้คุมซึ่งจำนวน 10 ชุด และแบบสอบถามสำหรับนักโทษ 160 ชุด
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้คุมซึ่งจำนวน 10 ชุด และแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ต้องโทษ จำนวน 20 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำมาแจกแจงความถี่ ร้อยละ